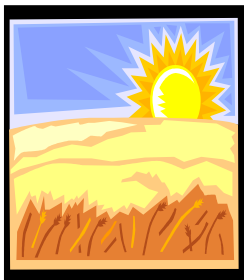

LÁ THƯ MỤC VỤ

.....
*Rời đây trên đường hồi hương
Vang tiếng cười chốn xa trường
Mình dìu nhau sát vai sống trong tình thương
Để cùng say giấc mơ hồi hương.*

Trên đây là bốn câu cuối của bài Giác Mơ Hồi Hương nhạc sĩ Vũ Thành viết sau khi di tản năm 1975 để thay cho lời đoạn cuối của cùng tác phẩm mà ông đã sáng tác sau khi di cư năm 1954. Lúc vào Nam, các người Bắc di cư vẫn mong có ngày được trở về quê hương cũ nên Nhạc sĩ Vũ Thành đã nói dùm tâm trạng của họ với tác phẩm bất hủ này.

Nhưng hai mươi năm sau, khi đất nước thống nhất thì những người di cư 54 chẳng những không hồi hương trở về quê cũ ngoài Bắc mà ngược lại những người ngoài Bắc lại lần lượt theo nhau âm thầm di cư vào Nam không kèn không trống. Dù sao vào nơi bị “Mỹ Ngụy kèm kẹp” ngày xưa cũng vẫn dễ thở, dễ sống hơn thiên đường Xã Hội Chủ Nghĩa Miền Bắc.

Giống như vậy, sau năm 1975 những người rời quê hương di tản ra nước ngoài cũng có cùng tâm trạng giống những người di cư năm 1954 nên lại mơ tiếp Giác Mơ Hồi Hương về quê hương đã bỏ lại. Bây giờ không phải chỉ cách quê hương cũ có ngàn cây số như xưa mà xa cách ngàn trùng và cách cả một đại dương mênh mông.

Thế mà đã 40 năm trôi qua. Những người di tản ngày đó cũng có một vài người hồi hương, nhưng tuyệt đại đa số đã chọn ở lại quê hương mới mà không bao giờ còn mơ giấc mơ hồi hương nữa. Tại sao vậy? Tại sao họ không còn mơ giấc mơ hồi hương dù trong lòng lúc nào cũng đau đáu một nỗi nhớ về quê hương đã bỏ lại? Theo tôi lý do chính là vì Việt Nam bây giờ không còn là Việt Nam của ngày họ bỏ nước ra đi. Bây giờ đất nước không còn là nơi mà người ta cùng chia sẻ một vận mệnh, cùng xây đắp một ước mơ, mà là của một tập đoàn cai trị độc quyền, thao túng tài sản quốc gia để phục vụ cho lợi ích phe nhóm mình. Tất cả những chương trình được lập ra từ trung ương cho đến địa phương đều có một mục đích duy nhất là để kiếm tiền bỏ vào túi riêng của cán bộ đảng viên nắm quyền. Nên đạo đức xã hội băng hoại, giáo dục bị xuống cấp, kinh tế bị suy thoái.... Đến nỗi Việt Nam trở thành một nơi mà ‘cây cột đèn nếu biết đi nó cũng đi’. Vì thế làn sóng vượt biên cho đến bây giờ vẫn tiếp tục nối tiếp nhau dưới mọi hình thức, vì người ta tìm đủ mọi cách để rời bỏ cái ‘quê hương là chùm khê’ chua / chát đó.

Trong Bài đọc I của Chúa Nhật tuần này trích từ sách Nokhêmia, là cuốn sách kể về việc hồi hương của dân Do Thái từ nơi lưu đày trở về Giêrusalem để tái thiết lại quê hương. Và đoạn được trích dẫn hôm nay là đoạn nói về vai trò nổi bật của Lời Chúa trong công trình tái thiết và phục hưng này. Thật vậy, đối với dân Do Thái, là dân riêng Chúa chọn, đã nhận được luật lệ Chúa ban, nghĩa là Lời Người nói với họ, thì công trình tái thiết không chỉ hạn hẹp trên bình diện vật chất như xây lại nhà cửa đền đài, tổ chức trở lại bộ máy chính trị, kinh tế và các dịch vụ hành chính của cuộc sống thường ngày, mà còn phải tái thiết cuộc sống tinh thần nữa.

Mặc dầu giờ đây họ cũng đang rách rưới, đói khát cơm bánh, cần đến nhà cửa và công ăn việc làm, nhưng người dân hiểu rằng trong quá khứ, kiểu cách sống tội lỗi sa đọa của họ đã khiến cho Giêrusalem bị đánh chiếm và thành thánh bị phá hủy bình địa, thì giờ đây chỉ có cuộc sống tâm linh mới giúp họ duy trì được những gì họ sẽ xây dựng mà thôi. Nếu không có nếp sống tinh thần mạnh mẽ, nền văn minh vật chất cao sớm muộn gì cũng dẫn con người đến chỗ diệt vong.

Lịch sử thăng trầm của mỗi dân tộc trên thế giới đều minh xác sự thực này. Sự suy đồi luân lý đạo đức và các giá trị tinh thần là dấu chỉ các bước đầu suy thoái của một xã hội. Do đó phát huy cuộc sống tâm linh và các giá trị tinh thần là cách thể hữu hiệu nhất giúp duy trì và thăng tiến cuộc sống xã hội.

Bài học về những băng hoại của quê hương Việt Nam ngày nay và bài học về sự tái thiết phục hưng của người Do Thái sau thời lưu đày cũng là bài học cho chúng ta suy gẫm để áp dụng cho cộng đoàn mình. Ưu tiên hàng đầu của chúng ta, do đó, không phải là xây dựng những công trình vật chất, mà là xây dựng đời sống tâm linh, đời sống tinh thần. Khi có cuộc sống tâm linh vững chắc và có những giá trị tinh thần mạnh mẽ thì những cơ sở vật chất của cộng đoàn hiện tại mới có thể tồn tại trong tương lai. Ngược lại, nếu lòng đạo đức suy đồi, đời sống tâm linh nghèo nàn thì trong tương lai những cơ sở vật chất hiện tại cũng sẽ không còn thuộc về chúng ta nữa.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh